

ζώντανο Ρωμιό που ἀφοῦ καλόφαγε, καλοήπια καὶ καλοχαϊδεψε δυὸ τρεῖς ὁμορφες κοπέλλες, ἔναψε ὕστερα τὸ τσιγάρο του καὶ ἀρχίνησε νὰ χωνεύει μουντζουρώνοντας χαρτί.

Μὰ τὰ μουντζουρωμένα χρῆστὰ του τυπώνονται, γίνονται δηλ. χρονογραφήματα, καὶ ρυθίζονται ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστες τῆς «Ἀκρόπολης». Γιὰ ὅλα τὰ πράγματα ἔχει τὴ γνώμη του ὁ Σταθόπουλος καὶ γιὰ κείνα που δὲν... ξέρει ἀκόμα. Ἀληθινὸς Ρωμιός, εἶπαμε, καὶ ἂν εἶναι κάτι που ξεχωρίζει τὸ Ρωμιό ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀθρώπους, εἶναι πού δὲν τὸ ρήχνει ποτέ κάτου, πού κρίνει ὅλα τὰ πράγματα. Κουδέντισσε μὲ τὸ Σταθόπουλο γιὰ τὸ γλωσσικὸ ζήτημα λ. χ. καὶ θὰ δεῖς ἀμέσως τὸ Ρωμιό.

— Ἡ γνώμη μου εἶναι πὼς τὸ βιβλίο αὐτὸ δὲν ἀξίζει λεπτό...

— Μὰ τὸ διάβασε;

— Εἶναι ἀνάγκη νὰν τὸ διαβάσω; Ἡ γνώμη μου, σοῦ λέω, εἶναι....

Κι ἂν μπουρεῖς τοῦ λόγου σου κόπιασε νὰν τοῦ ἀλλάξεις τὴ γνώμη.

Γιὰ τὸ Σταθόπουλο μπουρεῖς νὰ γιομίσσεις σελίδες ὁλόκαιρες τοῦ «Νουμά», μὰ σήμερὰ δὲν πρόκειται νὰ χαρίσουμε στοὺς ἀναγνώστες μας τὴ ζουγραφιά του. Ἀλλοτε μπουρεῖ νὰ γίνει κάτι τέτιο. Σήμερὰ ὅλ' αὐτὰ τὰ γράψαμε γιὰτὶ μᾶς ἔκανε καὶ ξεραθήκαμε στὰ γέλια τὸ χρονογράφημά του στὴν «Ἀκρόπολη» τῆς περασμένης Τετάρτης, τὸ ἀφιερωμένο στὸν Ἐδουάρδο. Ὁ Σταθόπουλος ἀφοῦ λείε τόσα ἐξυπνα καὶ τόσα ἀληθινὰ στὸν Ἐδουάρδο γιὰ τὸ καλωσόριος, τὸν παρακαλεῖ νὰ φροντίσει καὶ γιὰ τὴ μάντρα πού ὑψώνεται πλάι στὸ σπίτι του καὶ ἀσκημίζει τὸ δρόμο. Ἡ μάντρα αὐτὴ ἀνήκει στὸν κ. Σκουζέ καὶ ὁ καημένος ὁ Σταθόπουλος ἀφοῦ ἔγραψε καὶ ξανάγραψε, χωρὶς νὰ γίνει τίποτα, καταφεύγει στὸν Ἐδουάρδο καὶ τοῦ λέει:

«Ἄν τολμήσεις, Μεγαλειότατε, νὰ περυσιαστὲς μπροστά σου ὁ κ. Σκουζέ, νὰν τοῦ πεῖς:

— «Ὁ φίλος μου κ. Τιμ. Σταθ. κάθεται στὴν ὁδὸ Νικηφόρου, δίπλα σὲ μιὰ μάντρα, τὴν ὅποια δὲν ἐννοεῖς νὰ κλείσεις παραθαίνων, σὺ, ἕνας ὕπουργος τῶν Ἐξωτερικῶν, τὰς Ἀστυνομικὰς διατάξεις τῆς πατρίδας σου. Ἐννοῶ ἡ μάντρα αὐτὴ νὰ κλειστεί...».

Μοναχὰ Ρωμιὸς μπουρεῖς νὰ κάνει τέτια σκέψη, νὰ ζητήσει δηλ. ἀπὸ τὸ Βασιλεῖα τῆς Ἀγγλίας νὰν τοῦ κλείσει τὴ μάντρα πού βρίσκεται πλάι σπῆτι του.

κορίτσι πάλε φαίνει ὀλημερὶς πάνω στὸν ἀργαλειό· τί νὰ κάνουμε; τὸ ξέρω πούναι ζώρικα καὶ ἀταχτα τὰ πράγματα, γιὰ νὰ φιλέψω καὶ ἄλλονα!

— Ξέρεις, σταυρομάννα, τί λέει μιὰ παροιμία; ἡ πάστρα κ' ἡ τάξη κάνουνε μισὴ ἀρχοντιά· θὰ τὴν ἄκουσες τοῦ λόγου σου, βέβαια· παραξενεύτηκα πού εἶδα ἔτσι ἀταχτο τὸ σπῆτι σας, γιὰτὶ πολὺ ἀλλοιωτῶνα τὸ θυμώμανε...

— Ἐ παιδί μου! ἡ φτώχεια τὸν ἀλλάζει τὸν ἄνθρωπο! θὰ κακοπεράσης λιγάνι δῶ μέσα· δὲν εἶπαμε πὼς πολλὰ πράγματα δὲ θὰ βρῆς;

— Τοῦ λόγου σου, πούσαι γριά, ἔχεις δικιο, μὰ τὸ κορίτσι πρέπει νὰ θυμᾶται τὴν παροιμία μου — πρόσθεσε τὸ παιδί χαμογελασμένο.

— Τάκουες μωρή; τάκούω, νὰ λές, πανάθεμά σε, ναί! πού δὲν πιάνεις σκούπα στὸ χέρι! τεμπέλα, κακόςυρτη! μ' ἔκανες ρεζίλι...

Ἡ Λενιώ ροδοκοκκινισμένη πὸ τὴν ντροπὴ δὲν κοτοῦσε νὰ σηκώσῃ ψηλά τὰ μάτια τῆς· ἐνοιωθε πὼς κείνηνε χτυπούσανε πρῶτα πρῶτα τοῦ παλλικαριῦ τὰ λόγια, γιὰτὶ στὰ χέρια τὰ δικά της τὸ σπῆτι ἀφινότανε· σαστισμένη, μὲ τὰ μάτια ἑτοιμα νὰ κλάψουνε, φιδύρισε στὴ μάννα τῆς:

— Εἶναι καθημερὴν σήμερὰ, μάννα, κ' εἶχαμε καὶ πλύση... ξέχασες;

Καὶ νὰ πού βγαίνει σωστὸ ὅ,τι εἶπαμε, πὼς ὁ Σταθόπουλος εἶναι ὁ πιὸ Ρωμιὸς χρονογράφος, ἀληθινὸς Ρωμιὸς σὲ ὅλα του.

ΚΑΤΟΥ

ἀπὸ τὸ Παλάτι, τὴ στιγμή πού οἱ Βασιλιάδες βρισκόντουσαν στὸ μεγάλο μαρμαρένιο μπαλκόνι καὶ χαιρετούσανε τὸν ἐνθουσιασμένο λαὸ, κάποιος Ρωμιὸς πετώντας τὸ καπέλλο του στὸν ἀέρα ξελαρυγγιάστηκε φωνάζοντας

— Ζήτω τὸ Κορδόνι!... Κορδόναρος!...

Δυὸ τρεῖς γερὲς σθερκίες τὸν κάνανε νὰ νιώσει πὼς τὸ Κορδόνι δὲν εἶχε καμιά σκέση μὲ τὴν ὑποδοχὴ τοῦ Ἐδουάρδου καὶ πὼς οἱ χαρισάμενες μέρες σθέσανε πιά γιὰ νὰ ξαναφέξουνε μὲ τίς καινούριες Ἐκλογές.

Νόστιμη εἴταν κι αὐτὴ ἡ κουβέντα πούγινε μετὰ τοῦ αὐτονοῦ καὶ τοῦ ἀλλουνοῦ πού τυθώσε τίς σθερκίες.

— Κόσμο βλέπω, Ζήτω ἀκούω, Κορδόναρος λοιπόν!..

— Τί κορδόνι, μωρὲ, καὶ τὴν κακὴ σου μέρα; Κορδόνι κ' Ἐλιὰ γενήκαμε σήμερὰ ἕνα κ' ὑπεδεχόμεστε τὸ Βασιλεῖα τῆς Ἀγγλίας.

— Δίκιο ἔχεις!

Ἀς καμαρώνει λοιπόν ὁ Ἐδουάρδος πὼς γιὰ χάρι του συμμαχήσανε κάτου ἀπὸ τὸ Παλάτι... καὶ τὰ δυὸ πολιτικὰ κόμματα.

Η ΠΡΟΦΗΤΙΚΗ

Μούσα μᾶς φώναξε καὶ τούτη τὴ φορὰ τὴν Ἀλήθεια. Ἀκούστε την·

Σὲ μαρμαρένια θέατρα

μὲ ἀρχαῖα καρναβάλια

παιζογελοῦσε ἕνας λαὸς τὸν ξεπεσμό του...

Παιζογελοῦσατε—νὰ ἡ ἀλήθεια, ἡ μεγάλη ἀλήθεια πού ξεπηδάει ὄχι ἀπὸ τὴν ψυχὴ τοῦ ποιητῆ, μὰ ἀπὸ τὰ γύρω μας, ἀπὸ τὴ μούρλια πού μᾶς ἔχει πιάσει ὅλους γιὰ τοὺς ἀγῶνες. Ἄν ἔφερνε, εἶπαμε, ὁ Ράλλης ἐφτά ὀχτὼ βουλευτάδες στὴν Ἀττικὴ θάχαμε τίς σάνιδες· καὶ ἂ δώσει ὁ Θεὸς καὶ νικήσουμε στὸ δρόμο τοῦ Μαρχιών, νὰν τὸν ἔχουμε σίγουρο τὸν καινούριο πόλεμο. Δὲν ξέρουμε ἂν τέτιο μεθήσι τὸ κάνουν καὶ ἄλλοι λαοί, μὰ σὲ μᾶς πιά κατήντησε φυσικὸ μας.

— Πανάθεμά σε, ναί! Μωρή, δὲν ἔκανα καλὴτερα ἕνα κουβάρι κλωστὲς, μόν' ἔκανα σέβανε; μπου οἱ καλὲς νυκοκυράδες περιμένουνε τὴν Κυριακὴ γιὰ νὰ παστρέψουνε; ἀχαῖρευτη, τεμπέλα!

— Ἐ, εἰ! δὲν εἶπαμε δὲ καὶ νὰ μαλλώσετε!—εἶπε τὸ παιδί φοβισμένο, σὰν εἶδε τῆς μάννας τὰ γόρμα—Τὸ κορίτσι φαίνεται καλὴ καὶ φιλότιμο· μοναχὸ τοῦ λίγο λίγο θὰ τὰ κόψη τὰ ψεγάδια του!

— Ἡ καλὴ μέρα, γιὲ μου, πὸ τὸ πρῶτ φαίνεται... Σήκω, μωρή, γλήγορα! Ἄει νὰ τρέψης καλά τὸ τηγάνι μὲ σσάχτη, ξέπλυνέ το παστρικά καὶ τηγάνισε πεντέξη αὐγὰ νὰ φᾶμε· ἐλίτσες, κύγκ, λίγο κρασί, θὰ κουτσοπεράσουμε... Ἀλλοτεξ ἔβαζα τρία τέσσαρα βαρέλια κρασί γιὰ τὸ σπῆτι μου· τώρα τρομάζω νὰ βάλω ἕνα κουτσοβαρέλεκι, γιὰ τίς γιορτὲς μονάχα καὶ γιὰ κανένα ξένο!

— Ὅλα νὰ καλὰ καὶ ἄξια, κυρά μου· μὴν πειράζεσαι γιὰ μένα κ' εἶμαι βολικὸς ἄνθρωπος.

— Θὰ σοῦ στρώσω ὕστερα παστρικά τοῦ λόγου σου, πὸ τὴν κασέλα· μὴ θαρρεῖς δὲ πὼς εἶμαστε κατὰ ντίπ γύφτοι! ἔχω κάτι φυλαμένο γιὰ τὸ κορίτσι.

— Σὲ βεβαιώνω πὼς περνῶ μιὰ χαρὰ μὲ τὴν ἀντρομίδα καὶ τὸ παλτό μου· γὰ εἶμαι στρατιωτικὰ μαθημένος καὶ ὅπου βρεθῶ δὲ χάνουμαι!

ΣΤΗΝ «ΕΣΤΙΑ»

τῆς προπερασμένης Πέμπτης (30 τοῦ Μάρτη) δημοσιεύτηκε τὸ ἀκόλουθο ποίημα, γιὰ μνημόσυνο τοῦ Τρικούπη, μὲ τὴν ὑπογραφή «Ἐνας ποιητῆς» καὶ μὲ στίχους τόσο γιομάτους καὶ τόσο δυνατοὺς πού προδίνουν τὸ χέρι πού τοὺς ἔγραψε.

Σὲ μαρμαρένια θέατρα, μὲ ἀρχαῖα καρναβάλια

Παιζογελοῦσε ἕνας λαὸς τὸν ξεπεσμό του·

Κ' ἦρθε τὸ μέγα μήνυμα καὶ φέρνει τὸ χαμό 'Του...

Βογγήστε βόγγο ἀπαλπισίαις, κορφές καὶ περιγιάλια!

Καὶ τίποτα δὲν ἔλλαξε, μὴδὲ τὸ φῶς τῆς μέρας.

Μὴδὲ ἡ χαρὰ τοῦ γιορταστῆ· καὶ πέθανε ὁ Πατέρας.

Κι' ἀπ' τὸ ξεφάντωμα σκληρὸ, στοῦ μεθυστοῦ τὴ βράτη,

Τὸ τέκνο σὲ δρασκίλητε, Νεκρὲ, γιὰ νὰ προφτάτῃ!

Μὰ εἰν' ἕνας Νοῦς, ὁ δικαστὴς, μιὰ Μοῖρα, ἡ ἐκδικη-
[τρα]

Πέφτε, λαὲ, καὶ φρένιαζε καὶ δίνε τίμια λύτρα

Κι' ἀφέντες σου ἔχε τύρανους, τούρκους, ληστὰδες, μπρά-
[ξουε,

Καὶ ζήτε μπαίγνια τῶν κακῶν καὶ σκληρὸς μέσ' στοὺς
[σκληθούς·

Ὅσο πού νᾶρθῃ τοῦ Καιροῦ τὸ πλήρωμα καὶ σάρκα

Νέξ ἡ ψυχὴ Σου νὰ ντυθῇ, καὶ νὰ ξεναπροβίλῃς

Ἀπὸ μακρὺ μ' ἕνα χρυσὸ τιμόνι σὲ μιὰ βάρκα

Τῆς Πολιτείας κυβερνητῆς καὶ τῆς ἡμεροζήτη.

Κι' ὡς τότε θὰ εἶναι ἡ μνήμη Σου σὰν τὸ χλωρὸ σου μνη-
[μα]

Ἐσένα πού ἦταν ἡ ζωὴ σὲ χωρισμένος βράχος

Ἀναθός, καὶ ἀπὸ τὸ βοοριὰ δακρύνει καὶ ἀπ' τὸ κύμα,

Κι' ἀπάνω ἀπ' ὅλους τοὺς δακρυοὺς ἀσάλευτος, μονάχος.

Καὶ πάντα θὰ εἶναι ἡ μνήμη Σου σὰν τὸ χλωρὸ Σου μνη-
[μα]

Καὶ στὸ μνημόσυνό Σου,

Σὰν κάποια ἀλύπητη ποιή, σὰν ἕνα βαρὺ κρίμα,

Σὰν κόμπου κα:αποντισμὸ θὰ κλαῖμε τὸ χαμό Σου.

ΕΝΑΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

ΔΑΣΚΑΛΟΠΑΖΑΡΟ

Φίλε «Νουμά»,

Γιὰτὶ ἀπορεῖ ὁ Δ. Α. πὼς ὁ ἀήλιος Μιστριώτης λείε «ὀλόκληρον» τὴν πολιτείαν; Μερικοὶ ἔτσι τὴ φανταζονται τὴν πολιτείαν, σὰν ὀρεχτικώτατη πᾶττα δηλαδὴ.

ΕΝΑΣ

— Οὐλα, μωρή, παστρικά φέρνε τα, νὰ μὴ συχαίνεται τὸ παλλικάρι...

— Μάτια νὰν τὰ κάνω ταύγα, μαννούλα;

— Χτυπητὰ κὰν' τα καὶ ἂν ἔχουμε λίγο τυρὸ κόψε μέσα φέτες· πιάσει καὶ λιγάνι κρασί νὰ ζεστοκοπηθῶμε.

— Κρῦο, ἀλήθεια, τσουχτερό ἀπόψε—εἶπε τὸ παλλικάρι ζυγώνοντας τὸ τζάκι γιὰ νὰ σκαλίσῃ τὴ φωτιά πούκαιγε. Στὰ ξένα πούμενα, στὴν Ἀμερική, κάνει χοντρὸ κρῦο, χιόνι ἕνα μπόι, μὰ δὲ σοῦ περνάει τὸ κόκκαλο σὰν τὸ δικό μας.

— Στὴν Ἀμερική τὸ λοιπὸν εἰσυνα;—τάποκρίθηκε ἡ γριά μ' ἀναστεναγμὸ, σὰν κάτι χλιθερὸ νὰ θυμῆθηκε.

— Ἐλεῖπα καίθε πολλὰ χρόνια, πὸ παιδί, καὶ σὰν ἐπιασα λίγα παρχάκια ποφάσινα νὰ γυρίσω πιά στὴν πατρίδα μου, νὰ ξεποστᾶσω. Τυραγιστήκανε τὰ νιάτα μου, κερὰ, ὡς νὰ μῦθ σὲ τάξη· ὁ ἰδρωτὰς μου αἶμα γίνθηκε!

— Ἀχ! ἡ μαυρομοῖρα, ἡ κακόςυρτη. Εἶχα κ' ἐγὼ ἕνα μοναχογιὸ καμαρωμένο, πού σὰν ὀρφανεύτηκε μοῦφυγε μ' ἄλλα παιδιὰ γιὰ τὴν Ἀμερική, τάχα νὰ πλουτίσῃ· βλέπεις, ἀκούγαμε στὸ χωριὸ πὼς ὁ τάδε καὶ ὁ δεινὰς βγάλανε κεῖ παράδες, παντρίψανε τίς ἀδερφές τους, ξεχρώσανε τοὺς γονιούς τους,